

عوارض ترساندن زیاد از حد مردم از بیماری‌ها

در جریان کنگره بین‌المللی جراحان که در شهریورماه ۱۳۸۸ (سپتامبر ۲۰۰۹) در شهر آدلاید استرالیا برگزار گردید و حقیر هم در آنجا حضور داشتم، یکی از نکاتی که بسیاری از سخنرانان مستقیم و غیر مستقیم روی آن تأکید داشتند موضوع ایجاد ترس و دلهره زیاد و غیر لازم درباره بیماری‌ها بود و اصرار به اینکه ایجاد هراس نه تنها پی آمدهای زیان بار روحی و روانی دارد بلکه از نظر اقتصادی هم به بودجه بهداشتی کشورها لطمات فراوانی وارد می‌کند در این راستا روی چند دسته از بیماری‌ها بیشتر بحث و مجادله شد. در رأس اینها سرطان پستان، سرطان پروستات، سرطان روده بزرگ، بیماری‌های قلبی، استئوپروز و ... قرار داشت و اینکه ما وقتی این همه تبلیغ می‌کنیم و ضمن توصیه‌های متعدد مردم را از سرطان و بیماری‌های قلبی و پوکی استخوان بیش از اندازه می‌ترسانیم دیگر نمی‌توانیم جلوی آن را بگیریم که مردم این همه سراغ آزمایشات متعدد خون و ادرار، سونوگرافی، رادیوگرافی‌های متعدد، ماموگرافی، ستی اسکن ام آر آی، معاینات مختلف قلبی، آندوسکوپی‌های مکرر، سنجش استخوان و ... نروند و در این موارد خودشان در بسیاری از مواقع بدون مراجعه به پزشک به سوی کارشناسان مربوطه رفته و تقاضای انجام این اقدامات تشخیصی را می‌کنند و اگر به پزشک هم مراجعه کنند با تبلیغاتی که شنیده و خوانده‌اند از وی مصرأ می‌خواهند که برایشان اقدامات غیر ضروری را بنویسد و چه بسا آن پزشک هم بدون معاینه و اخذ شرح حال برایش خواهد نوشت و این رشته ادامه خواهد یافت ...

امروز در روزنامه در مورد سرطان روده می‌خواند فردا برای درخواست عکس و کولونوسکوپی می‌آید. روزی دیگر از تلویزیون درباره سرطان پستان چیزی می‌بیند بلافاصله می‌آید و درخواست سونوگرافی و ماموگرافی پستان می‌کند هفته بعد از رادیو عوارض پروستات را می‌شنود و بلافاصله برای آزمایش و سونوگرافی و نمونه برداری می‌آید. ماهی دیگر که خبر سگته قلبی دوستی را می‌شنود هراسان جهت معاینات قلبی می‌رود و ... این رشته سری بسیار دراز دارد و همه همکاران ناظر آن بوده و هستیم که بیمارانی با کوله باری از انواع اقداماتی که انجام داده‌اند می‌آیند و مشاهده می‌شود که در عرض دو سه سال چند بار آندوسکوپی کرده، چند مرتبه عکسبرداری و سونوگرافی و سی تی اسکن و ام آر آی از نقاط مختلف بدن انجام داده که پاسخ همه آنها سالم بوده است.

بنابراین آیا وظیفه ما پزشکان نیست که ضمن جلوگیری از تبلیغات هراس آور و اقدامات تشخیصی غیر لازم، اطلاعات مناسب را در اختیار مردم گذارده و جلوی این همه مخارج اضافی را بگیریم؟

دکتر عبدالحمید حسابی

استاد جراحی دانشگاه علوم

پزشکی تهران

